

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

18.10.2024. Nr. P005-17/8.1.1/70194

Uz 11.09.2024. Nr. b/n

25.09.2024. Nr. b/n

SIA "X"
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis SIA "X", reģ. Nr. 40000000000 (turpmāk – Iesniedzējs), 2024. gada 11. septembra iesniegumu par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums), 2024. gada 25. septembra papildu ziņas (turpmāk – papildu ziņas) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs iesniegumā sniedz šādu faktu aprakstu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 98.pantu Iesniedzējs, juridiskā adrese: xxxx, lūdz Valsts ieņēmumu dienestu sniegt uzziņu par akcīzes preču apriti, reglamentējošo normatīvo aktu juridiski korektu piemērošanu.

Faktu apraksts.

Iesniedzējs ir uzsācis veikt darījumu pārrunas ar potenciālajiem sadarbības partneriem, lai nodarbotos ar dažādu tabakas izstrādājumu

(produktu KN numuri:

2401108590 -

2401109519 -

2401208590 -

2401209512) vairumtirdzniecību.

Tabakas izstrādājumu izcelsmes valsts Azerbaidžānas Republika. Tabakas izstrādājumus plānots pārdot pircējiem (klientiem/partneriem) gan dažādās Eiropas Savienības, gan arī pircējiem ārpus Eiropas Savienības. Svarīgi uzsvērt, ka tabakas izstrādājumus NAV PLĀNOTS pārdot, izplatīt pircējiem (klientiem/partneriem) Latvijas Republikā. Darījumus ar tabakas izstrādājumiem plānots veikt ar pircējiem (klientiem/partneriem) ārpus Latvijas Republikas fiziski neizmantojot akcīzes noliktavu Latvijas Republikā un neimportējot/neizmantojot tranzīta procedūru Latvijas Republikā.

Plānotā darījumu shēma ir:

1) vai nu iegādāties tabakas izstrādājumus no tā ražotāja (pārdevēja) Azerbaidžānas Republikā un pa tiešo to pārdot (piegādājot) pircējiem (klientiem/partneriem) gan dažādās Eiropas Savienības valstīs, gan pircējiem ārpus Eiropas Savienības, vai arī

2) iegādāties tabakas izstrādājumus no to ražotāja (pārdevēja) Azerbaidžānas Republikā un pārdot tos pircējiem (klientiem/partneriem) gan dažādās Eiropas Savienības valstīs, gan arī pircējiem ārpus Eiropas Savienības, uz FCA (Free Carrier) Incoterms Azerbaidžānas Republikā noteikumiem.

Kā redzams no iepriekš aprakstītās shēmas, visa preču aprīte ar tabakas izstrādājumiem notiks pilnībā ārpus Latvijas Republikas robežām (teritorijas). Vienīgais, kas plānotos darījumus saista ar Latvijas Republiku, ir tas, ka iesniedzējs, kā tabakas izstrādājumu pircējs (sākotnēji iegādājoties tabakas izstrādājumus no to ražotāja) un pārdevējs (vēlāk pārdodot tabakas izstrādājumus pircējiem), ir reģistrēts Latvijas Republikas komercreģistrā, iesniedzēja darbinieki fiziski atrodas (strādā no) ofisa telpām, kuras atrodas Latvijas Republikas teritorijā.

No minētajiem faktiem izrietošs konkrēts jautājums, atbilde uz kuru ir atkarīga no juridiska vērtējuma.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 4. pantā ir sniegts izsmelošs ar akcīzes nodokli tabakas izstrādājumu uzskaitījums, kur cita starpā atrodami arī tabakas izstrādājumi, kuru aprīti iepriekš minētajā kārtībā plāno veikt arī Iesniedzējs.

Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 “Akcīzes preču aprītes kārtība” 12. punktā noteikts, ka komercdarbību ar akcīzes precēm darbības vietā drīkst veikt komersants, kurš šo noteikumu 11. punktā minētajos gadījumos ir saņēmis attiecīgu Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu speciālu atļauju (licenci), izņemot šajos noteikumos minētos gadījumus.

Likuma “Par akcīzes nodokli” 35. panta piektajā daļā noteikts, ka par darbības uzsākšanu vai veikšanu bez reģistrēšanas vai bez speciālās atļaujas (licences), izziņas vai atļaujas piemēro naudas sodu fiziskajai personai no piecdesmit sešām līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām, bet valdes loceklim — no piecdesmit sešām līdz četrdesmit naudas soda vienībām, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās uz laiku līdz trim gadiem vai bez tā.

No citētā likuma un Ministru kabineta noteikumu normu gramatiskā formulējuma Iesniedzēja ieskatā var rasties priekšstats, ka Iesniedzējam ir pienākums saņemt attiecīgu Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu speciālu atļauju (licenci), lai tas varētu uzsākt jebkādos darījumus ar tabakas izstrādājumiem. Tomēr iepazīstoties ar minētā likuma un Ministru kabineta noteikumu normām tuvāk, Iesniedzējs pirmšķietami secina, ka minētās normas attiecas tikai uz gadījumiem, kad akcīzes preču aprīte fiziski notiek (tiek veikta) Latvijas Republikas teritorijā. Savukārt gadījumos, kad komersants plāno veikt darījumus ar tabakas izstrādājumiem ārpus Latvijas Republikas teritorijas, tam nav pienākums saņemt attiecīgu Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu speciālu atļauju (licenci).

Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka no iepriekš minētā faktu apraksta un normu uzskaitījuma Iesniedzējam ir radušies konkrēti jautājumi, atbildes uz kuriem ir atkarīgas no to juridiska vērtējuma, t. i., vai Iesniedzējs pareizi interpretē un juridiski

korekti piemēro akcīzes preču apriti reglamentējošos normatīvos aktus, izdarot secinājumus, ka veicot darījumus ar tabakas izstrādājumiem ārpus Latvijas Republikas teritorijas, tam nav pienākums saņemt attiecīgu Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu speciālo atļauju (licenci).

Paskaidrojums, kādēļ uzziņa ir nepieciešama

Uzziņa ir nepieciešama, lai Iesniedzējs varētu pareizi interpretēt un juridiski korekti piemērot akcīzes preču apriti reglamentējošos normatīvos aktus plānojot un realizējot darījumus ar tabakas izstrādājumiem.

Lai Iesniedzēja iesniegumā minētā konkrētā tiesiskā situācija būtu pilnībā izprotama, Valsts ieņēmumu dienests 2024. gada 23. septembra vēstulē Nr. VID.4.1/8.1.1/64695 "Par papildu ziņu pieprasīšanu" lūdza sniegt šādu papildu informāciju – precizēt iesniegumā sniegto faktu aprakstu, norādot, vai tabakas izstrādājumi tiks realizēti no Latvijas (izrakstot attaisnojuma dokumentu – rēķinu Latvijā).

Atbildot uz Valsts ieņēmumu dienesta 2024. gada 23. septembra vēstuli, Iesniedzējs papildu ziņās sniedza šādu papildu informāciju.

Iesniedzējs precizēja, ka plānotās komercdarbības ietvaros Iesniedzējs un tā darbinieki plāno komercdarbību (t. i., pārrunu vešanu ar Tabakas izstrādājumu pārdevēju (sākotnēji veicot darījuma pārrunas un formāli iegādājoties tabakas izstrādājumus no to ražotāja) un Tabakas izstrādājumu pircēju (vēlāk veicot darījuma pārrunas un formāli pārdodot tabakas izstrādājumus pircējiem), gatavojot iegādes/pārdošanas darījumu dokumentāciju u.c. formalitāšu kārtošānu) Iesniedzēja vārdā veiks un Iesniedzēja vārdā fiziski rēķinus izrakstīs tā darbinieki, kuri fiziski atrodas (strādā no) ofisa telpām un no (ar) biroja aprīkojumu, kas atrodas Latvijas Republikā.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējot Iesniedzēja iesniegumā ietverto faktu aprakstu, juridiskos apsvērumus un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbilde uz kuriem ir atkarīga no to juridiska vērtējuma, un papildu ziņās sniegto informāciju, sniedz šādu uzziņu.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 4. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka ar akcīzes nodokli ir apliekami tabakas izstrādājumi – tabakas lapas.

Atbilstoši likuma "Par akcīzes nodokli" 4. panta devītās daļas 1. punktam par tabakas lapām ir uzskatāmas tabakas lapas un citas tabakas izstrādājumu ražošanas izejvielas, kas tiek klasificētas Kombinētās nomenklatūras 2401 10. vai 2401 20. preču pozīcijā.

Tātad preces ar Kombinētās nomenklatūras kodiem 2401108590, 2401109519, 2401208590, 2401209512 ir tabakas lapas un ir apliekamas ar akcīzes nodokli.

Tādējādi Iesniedzējs plāno veikt darbības ar tabakas izstrādājumiem, kas apliekami ar akcīzes nodokli.

Atbilstoši likuma "Par akcīzes nodokli" 2. panta septītajai daļai Ministru kabinets nosaka akcīzes preču aprites kārtību, tajā skaitā licences izsniegšanas, pārreģistrācijas, anulēšanas, apturēšanas un izmantošanas kārtību, kā arī kārtību,

kādā izsniedz atļauju akcīzes preču atlikumu pārvietošanai, realizācijai vai iznīcināšanai, valsts nodevas likmi un maksāšanas kārtību par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu un pārreģistrāciju.

Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 "Akcīzes preču aprites kārtība" (turpmāk – Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumi Nr. 662) 12. punktā noteikts, ka komercdarbību ar akcīzes precēm darbības vietā drīkst veikt komersants, kurš šo noteikumu 11. punktā minētajos gadījumos ir saņēmis attiecīgu Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu speciālo atļauju (licenci), izņemot šajos noteikumos minētos gadījumus.

Atbilstoši Komerclikuma 1. panta otrajai daļai komercdarbība ir atklāta saimnieciskā darbība, kuru savā vārdā peļņas gūšanas nolūkā veic komersants. Komerclikuma 1. panta trešajā daļā noteikts, ka saimnieciskā darbība ir jebkura sistemātiska, patstāvīga darbība par atlīdzību.

Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 14. punktā noteikts, ka speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai ar akcīzes precēm Valsts ieņēmumu dienests izsniedz komercreģistrā reģistrētam komersantam.

Atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 88. punktam akcīzes preču pieņemšana vai uzglabāšana ir atļauta tikai speciālajā atļaujā (licencē) norādītajās vietās. Akcīzes preču realizācija vai pārvietošana ir atļauta tikai no speciālajā atļaujā (licencē) norādītajām vietām, izņemot šajos noteikumos minētos gadījumus. Nefasēto degvielu uzglabā tikai licencē norādītajās tvertnēs, kas atrodas speciālajā atļaujā (licencē) norādītajās vietās. Nefasēto degvielu atļauts pieņemt, iekraut (iepildīt), realizēt (izkraut) tikai no speciālajā atļaujā (licencē) norādītajām tvertnēm vai spiedieniekārtu kompleksa tvertnēm, izņemot komersantus, kas realizē degvielu, kuru normatīvajos aktos akcīzes nodokļa piemērošanas jomā noteiktajā kārtībā atbrīvo no akcīzes nodokļa un izmanto citiem mērķiem, nevis par degvielu vai kurināmo, kā arī komersantus, kuri realizē degvieleļļu (mazutu) tā lietotājiem.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 1. panta otrās daļas 9. punktā noteikts, ka apstiprināts noliktavas turētājs ir persona, kurai ir tiesības turēt tās īpašumā vai valdījumā esošu akcīzes preču noliktavu.

Atbilstoši likuma "Par akcīzes nodokli" 1. panta otrās daļas 7. punktam, akcīzes preču noliktava ir vieta, kur apstiprināts noliktavas turētājs ražo, pārstrādā, uzglabā, iaved, saņem, nosūta vai veic citas darbības ar akcīzes precēm, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu.

Likuma "Par akcīzes nodokli" 25. panta četrpadsmitajā daļā noteikts, ka apstiprinātam noliktavas turētājam atļauts atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu piemērot tām akcīzes precēm, uz kurām neattiecas Komisijas regulā Nr. 684/2009 noteiktais dokuments un datorizētās sistēmas izmantošanas nosacījumi, ja šīs preces:

- 1) no akcīzes preču noliktavas Latvijas Republikā:
 - a) pārvieto uz citu akcīzes preču noliktavu Latvijas Republikā,
 - b) pārvieto uz ārvalsti (arī dalībvalsti) vai teritoriju, kura minēta šā likuma 2. panta 3.¹ daļā, vai uz muitas iestādi, kas vienlaikus ir nosūtītāja muitas iestāde ārējā tranzīta procedūrā izlaišanai eksportam,

c) piegādā šā likuma 20.pantā minētajām personām vai organizācijām citā dalībvalstī;

2) ieved Latvijas Republikā no citas ārvalsts (arī dalībvalsts) vai no teritorijas, kura minēta šā likuma 2.panta 3.¹ daļā, pārvietošanai uz akcīzes preču noliktavu Latvijas Republikā.

Atbilstoši likuma “Par akcīzes nodokli” 25. panta piecpadsmitajai daļai apstiprināts noliktavas turētājs, kas veic šā panta četrpadsmitajā daļā minētās darbības, nemaksā akcīzes nodokli, ja Valsts ieņēmumu dienestam tiek iesniegti dokumenti vai akcīzes nodokļa deklarācijai pievienots apstiprināts to uzskaitījums, kas apliecina, ka šā panta četrpadsmitajā daļā minētās akcīzes preces atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) šīs preces saņemtas akcīzes preču noliktavā Latvijas Republikā;
- 2) šīs preces izvestas no Latvijas Republikas un saņemtas citā dalībvalstī;
- 3) šīs preces izvestas no Latvijas Republikas uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts, vai uz teritoriju, kura minēta šā likuma 2.panta 3.¹ daļā, vai tās ir izlaistas eksportam, piemērojot ārējā tranzīta procedūru, ja izvešanas muitas iestāde ir nosūtītāja muitas iestāde ārējā tranzīta procedūrā;
- 4) šīs preces ir saņēmušas šā likuma 20. pantā minētās organizācijas citā dalībvalstī.

Atbilstoši Iesniedzēja plānoto darbību aprakstam Iesniedzējs plāno tabakas izstrādājumus (tabakas lapas) iegādāties ārvalstī un realizēt tos uz citu Eiropas Savienības dalībvalsti no Latvijas (izrakstot attaisnojuma dokumentu Latvijā), līdz ar to ir uzskatāms, ka Latvijas komersants veiks komercdarbību ar tabakas izstrādājumiem Latvijas Republikā. Tātad uz Iesniedzēju attieksies Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumos Nr. 662 noteiktie akcīzes preču aprites nosacījumi un tam, atbilstoši Ministru kabineta 2005. gada 30. augusta noteikumu Nr. 662 12. punktam, ir nepieciešams saņemt Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu speciālo atļauju (licenci) apstiprināta akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, kurā norādīts akcīzes preču veids – tabakas izstrādājumi.

Tādējādi Iesniedzēja izdarītais secinājums, ka tas veic darījumus ar tabakas izstrādājumiem ārpus Latvijas Republikas teritorijas un tam nav pienākums saņemt attiecīgu Valsts ieņēmumu dienesta izsniegtu speciālo atļauju (licenci), nav pamatots.

Papildus informējam, ka Finanšu ministrija ir izstrādājusi likumprojektu “Grozījumi likumā “Par akcīzes nodokli”” (24-TA-82), kas paredz papildināt likuma “Par akcīzes nodokli” 2. pantu ar vienpadsmito daļu, nosakot gadījumus, kādiem speciālā atļauja (licence) darbībām ar akcīzes precēm nav nepieciešama, tai skaitā, noteikt, ka speciālā atļauja (licence) nav nepieciešama darbībām ar tādām akcīzes precēm, kuras atrodas ārpus Latvijas Republikas teritorijas un nav paredzēts tās importēt, ievest vai saņemt Latvijas Republikā. Minētais likumprojekts ir izsludināts Vienotajā tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portālā.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: likuma “Par akcīzes nodokli” 1. panta otrās daļas 7. un 9. punkts, 2. panta septītā daļa, 4. panta pirmās daļas 4. punkts, 4. panta devītās daļas 1. punkts, 25. panta četrpadsmitā un

piecpadsmitā daļa, Komerclikuma 1. panta otrā un trešā daļa, Ministru kabineta 2005.gada 30.augusta noteikumu Nr.662 "Akcīzes preču aprites kārtība" 12. punkts, 14. punkts un 88. punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Rože

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU